

Tárgy: Gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2010. évi ellátásának átfogó értékelése
Előkészítette: Tárnok Lászlóné jegyző
Bimbó Mária osztályvezető,
Igazgatási Osztály
Nagy György Miklósné igazgató, BVSZSZK
Véleményező bizottság: Ügyrendi, Lakásügyi, Egészségügyi és Szociális Bizottság,
Oktatási, Kulturális és Sport Bizottság
Sorszám: III/3.
Döntéshozatal módja: Egyszerű szótöbbség
Tárgyalás módja: Nyilvános ülés

Előterjesztés

Békés Város Képviselő-testülete 2011. május 26-i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdésében foglaltak alapján a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít, amelyet a képviselő-testület megtárgyal. Az értékelést meg kell küldeni a Békés Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatalának. A Gyámhivatal az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet az önkormányzat felé. A helyi önkormányzat hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhivatal javaslatait, és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

Az elmúlt évben is határidőben tettünk eleget e kötelezettségünknek. A Szociális és Gyámhivatal észrevétellel nem élt, tartalmasnak és alaposnak tartotta a benyújtott értékelést, valamint megköszönte a részletes tájékoztatást.

Az átfogó értékelés tartalmi követelményeit a 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet 10. melléklete tartalmazza, amelynek megfelelően készítettük el az előterjesztés mellékletét képező értékelést.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy tárgyalja meg és fogadja el az átfogó értékelést.

Határozati javaslat:

Békés Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a határozat mellékletét képező, gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2010. évi ellátásáról szóló átfogó értékelést megtárgyalta, melyet elfogad. Felkéri a Polgármestert, gondoskodjon arról, hogy az értékelés határidőben megküldésre kerüljön a Békés Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala részére.

Felelős: Izsó Gábor polgármester

Határidő: május 31.

Békés, 2011. május 16.

Izsó Gábor
polgármester

Jogi ellenjegyző

Pénzügyi ellenjegyző

ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉS

Békés Város Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2010. évi ellátásáról

A gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatokat az Önkormányzat a Polgármesteri Hivatal és a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ útján látja el.

Az átfogó értékelés felépítése követi a 149/1997.(IX.10.) Korm. rendelet 10. számú mellékletében előírt tartalmi követelményeket.

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Év	Lakosság szám /december 31-én/	0-18 éves korú összesen (fő)	0-18 éves korú férfi (fő)	0-18 éves korú nő (fő)	A lakosság hány százaléka a 0-18 éves korúak aránya
2009.	21.013	4.294	2.267	2.027	20,4%
2010.	20.870	4.158	2.197	1.961	19,92%
Csökkenés (fő)	143	136	70	66	

Az előző évi adatokhoz viszonyítva a lakosság szám összesen 143 fővel, a 0-18 évesek száma összesen 136 fővel csökkent.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (továbbiakban: Gyvt.), és a Gyvt. felhatalmazása alapján elfogadott helyi rendeletben foglaltak szerint történik.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény:

A jegyző megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

a.) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 140%-át (ez az összeg 2010-ben 39.900,- Ft), ha

- a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy
- ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
- ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a Gyvt. 20. § (3) vagy (4) bekezdésében foglalt feltételeknek,

b.) az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130 %-át (37.050,- Ft), feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a meghatározott értéket.

Vagyon alatt azt a hasznosítható ingatlant, járművet, továbbá vagyoni értékű jogot kell érteni, amelynek egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban

- a) külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát (570.000,- Ft), vagy
- b) együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszeresét (1.995.000,- Ft)

meghaladja azzal, hogy nem minősül vagyonnak az-az ingatlan, amelyben a szülő vagy a tartásra köteles más törvényes képviselő életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általuk használt ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű.

A vagyoni helyzet vizsgálata során a lízingelt dolgon fennálló használati jogot meghatározott időre szóló vagyoni értékű jogként kell figyelembe venni. A meghatározott időre szóló vagyoni értékű jog értékének a meghatározására az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 72. §-ának (2) bekezdése az irányadó.

A jegyző - az akkor hatályos jogi szabályozás szerint - annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

- a) a tárgyév július 1-jén fennáll, a tárgyév július hónapjában,
  - b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjában
- pénzbeli támogatást folyósít.

A pénzbeli támogatás összege esetenként és gyermekenként a 2010. évben 5.800,- Ft volt. 2010. július hónapban 2.243 fő, november hónapban 2.285 fő részesült egyszeri támogatásban. Összesen 26.262.400,- Ft került folyósításra, mely összeg 100 %-ban az állam által finanszírozott, önkormányzati saját erőt nem tartalmaz (Az ellátásban részesülők száma mintegy 10 %-kal, a kifizetett összeg közel 2 millió forinttal emelkedett az előző évihez képest).

Aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult további kedvezmények is megilletik:

- bölcsődében, óvodában és az általános iskola hatodik osztályával bezárólag ingyenes étkeztetés,
- általános iskola nyolcadik osztályától középiskolai tanulmányai befejezéséig 50 %-os étkezési kedvezmény,
- általános és középiskolai tanulmányok alatt ingyenes tankönyv,
- felsőoktatásban az ösztöndíj megállapításánál, kollégiumi elhelyezésnél, és a felvételnél (plusz pont) jogosult különböző kedvezményekre.

Békés városban 2010. december 31-én a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2.341 fő volt. Sajnos elmondható, hogy az előző évihez viszonyítva több mint 100 fővel nőtt a jogosultak száma.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás:

A települési önkormányzat képviselő-testülete (esetünkben átruházott hatáskörben a polgármester) a gyermeket a rendeletében meghatározott mértékű rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíti, ha a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

Rendeletünkben a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás összege a 2010. évben 30.000,- Ft/gyermek/év összegben volt maximalizálva, amennyiben az egyéb jogosultsági feltételeknek megfelelt. Összesen 277 esetben tudtunk ebben a formában segíteni, elsősorban a gyermek

betegsége kapcsán, pl: gyógyszer, szemüveg kiváltása, kórházi gyógykezelés. Több esetben fordult elő, hogy az egyébként 50 %-os étkezési térítési díj másik felének kifizetéséhez kellett támogatást nyújtani. Ezekben az esetekben az intézkedés általában azonnali volt. Összesen 2.234.000,- Ft támogatás került kifizetésre ezen a jogcímen, elsősorban természetbeni ellátásként. Átlagosan 7.652,-Ft jutott egy segélyezett gyermekre. A tapasztalat azt mutatja, hogy legtöbb alkalommal 3-5 ezer forint közötti összeg kerül kifizetésre, 1-2 ezer forintos, illetve 30.000,- Ft-os eset csak ritkán fordul elő. Ez az összeg teljes egészében az önkormányzatot terhelő kiadás, ami több mint 350.000 Forinttal volt magasabb az előző évinél. A kifizetés a 2010. évi költségvetés terhére történt.

A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény (továbbiakban közoktatási törvény) végrehajtásáról szóló 20/1997. (II. 13) Korm. rendelet 12/H. § (1) bekezdése kötelezettségként írja elő a jegyzők számára, hogy a védelemben vétel elrendeléséről, illetve a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításáról szóló határozattal egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megilletik, ha megfelel a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre vonatkozó feltételeknek.

A közoktatási törvény 121. § (1) bekezdés 14. pontja szerint hátrányos helyzetű (2 „H”-s) az a gyermek, akit a jegyző védelemben vett, vagy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát megállapította. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű (3 „H”-s) az a gyermek, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője – óvodás gyermek esetén 3 éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában – legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Amennyiben a szülő megfelel a feltételeknek, önkéntes írásbeli nyilatkozatot tehet erről.

Nyilvántartásunk alapján a 2010. évben 772 gyermek minősült halmozottan hátrányos helyzetűnek.

Egyéb, a Gyvt-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok:

Az önkormányzat helyi rendelete további kedvezményekre vonatkozó szabályokat tartalmaz.

- A Békésen iskolában tanulók számára az iskolába járás megkönnyítése érdekében autóbusz helyi járat igénybevételehez, a bérlet megvásárlásához, a diákberlet árának 100 %-át támogatásként biztosítja a tanév időtartamára. 2010. évben 540 tanuló részére került megvásárlásra a bérlet, az önkormányzat erre a célra saját erőből a 2010. évi költségvetés terhére 5.671.000,- Ft-ot biztosított (mintegy 600.000 forinttal többet, mint a 2009. évben).
- Életkezési támogatás nyújtható a gyermek születésekor, amennyiben a szülő vagy törvényes képviselő a gyermek születését megelőzően legalább 12 hónapig Békés városban lakóhellyel rendelkezik, és más önkormányzattól ezen a jogcímen támogatásban nem részesült. A támogatás mértéke gyermekenként 10.000,- Ft. 2010. évben 16 fő részére összesen 160.000,- Ft került kifizetésre az önkormányzat saját költségvetése terhére (2009-ben 13 fő volt).

A gyermekek napközbeni ellátását az Önkormányzat

Bölcsődében	140 férőhellyel,
Óvodában	651 férőhellyel,
Iskolai ellátásban	1508 férőhellyel biztosítja.

Az intézményi étkezésben résztvevők számának alakulása 2009- 2010. évben

Megnevezés	Étkezést igénybevevők száma (fő)							
	100% térítési díjat fizetők		50 %térítési díjat fizetők		ingyenesen étkezők		Étkezők összesen	
Év	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Bölcsőde	57	67	10	11	36	57	103	135
Óvoda (csak békési intézmények)	153	149	69	65	275	299	497	513
Iskola (csak békési intézmények),	362	302	289	213	493	604	1144	1119
Ebből: -Napközisek	248	209	176	122	472	551	896	882
- Menzások	114	93	113	91	21	53	248	237
Összesen étkezők:	572	518	368	289	804	960	1744	1767

Az önkormányzat a fenti ellátásoknál saját intézményei útján biztosítja a gyermekek étkeztetését.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermekvédelem rendszerében a személyes gondoskodást nyújtó ellátások egyik alapellátási formája.

A gyermekek védelméről szóló törvény szerint a gyermekjóléti szolgáltatás körébe tartozik többek között a gyermek fejlődését biztosító támogatásokkal kapcsolatos tájékoztatás, a családtervezési és az ezzel összefüggő kérdésekkel kapcsolatos tanácsadás, a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, családgondozás és utógondozás biztosítása.

A Gyermekjóléti Szolgálat szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat lát el a szociális munka módszereivel. Négy területen működik.

1. a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése
2. a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése
3. a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése
4. a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése, ill. utógondozása.

I. A gyermek családban történő nevelésének elősegítése

- A gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítését az iskola és az óvodák a pedagógiai programjukban is megjelenően vállalták. A tanév elején tájékoztatták a szülőket a lehetséges támogatásokról, és figyelemmel kísérték a hozzájutás folyamatát.
- A szolgálat munkatársai a rászorulóknak pszichológiai, nevelési, egészségügyi, mentálhigiénés tanácsadáshoz való hozzájutását segítik.
- A szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása, segítése, tanácsokkal való ellátás fontos feladat. Folyamatos a kapcsolattartás a Védőnői Szolgálattal, akik leghamarabb találkoznak a családdal a terhes anya és a csecsemő gondozása során.

A gyermekjóléti szolgálat szabadidős és prevenció tevékenysége:

A gyermekjóléti szolgáltatások prevenció tevékenysége a szolgáltató tevékenység egyik legfontosabb eleme, mivel ezáltal tud megfelelni a szolgáltatás a jogszabály által előírt feladatának, hogy elősegítse a gyermekek családban történő nevelkedését, támogassa a gyermekek szocializációját, és meggátolja a veszélyeztetettség kialakulását.

A gyermekjóléti szolgálat prevenciós tevékenységéből az alábbiakat érdemes kiemelni:

A gyermekvédelmi tanácskozás stratégiájából adódóan az intézmény a nyári vakáció indításaként „**Fuss a nyárba**” címmel, immár VI. alkalommal rendezte meg a családi futóversenyt. Célja elsősorban a gyermekek, a családok és egyéb közösségek mozgósítása az egészség, a mozgás, a közös tevékenység és az esélyegyenlőség jegyében. A Programot támogatták a jelzőrendszer tagjai és a társintézmények. Több mint 100 fő regisztrált futó vett részt a versenyen. A díjakat a városi vállalkozók, egyesületek és a polgármesteri hivatal ajánlotta fel.

Az intézmény 2010. június 21-től július 30-ig a **nyári napközis tábor** szervezését és működtetését bonyolította le. A helyszín Békés-Dánfok volt. Összesen 104 fő, 7-14 éves korú gyermek fordult meg a 6 hét táboridő alatt. A szülők átlagosan 12 napig igényelték gyermekük részvételét a táborban. A gyermeklétszám napi átlaga 40 fő volt. 57 fő ingyenesen vehetett részt, mivel gyermekvédelmi támogatásban részesült. 47 fő napi térítési díja megegyezett az iskolában fizetett étkeztetési díjjal.

Rendszeresen részt vett a szolgálat a **Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) munkájában**, ahol ösztönözte a drogfogyasztást megelőző rendezvények megszervezését, lebonyolítását, összehangolta a helyi drogstratégiát a városi bűnmegelőzési stratégiával, és elősegítette a közös fellépést a rendőrséggel a bűnözési kínálat csökkentésének területén is.

Az elmúlt évben az iskolákban csoportfoglalkozásokat szerveztek a szolgálat munkatársai **Ne Tedd** címmel.

A szolgálatnál hagyományosnak mondható a gyermekek nyári **pótvizsgára felkészítő** korrepetálása is. 2010-ben 22 gyermek vett részt folyamatosan a foglalkozásokon, és többségük eredményesen teljesített. Az előző évekhez képest megduplázódott a gyermekek száma, tehát a tapasztalatok szerint szükség van erre a szolgáltatásra.

A Gyermekszegénység elleni küzdelem programja keretében napi 451 ebéd került kiosztásra 44 napon keresztül a gyermekek nyári étkezése kapcsán. Az étkeztetést 2010. június 21-től augusztus 19-ig vehették igénybe a jogosultak (rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők).

Hagyományként 2010. évben is megrendezésre került a „**Házhoz megy a Mikulás**” program, 50 család kapott csomagot, melyek tartalma adományokból tevődött össze. A Mikulásnap délutáni ünnepségen 20 kisiskolás vett részt a Derús Házban.

Az önkormányzat által szervezett karácsonyi ajándékozási ünnepség előkészítésében és lebonyolításában is jelentős szerepet vállalt az intézmény, 100 család kapott tartós élelmiszersomagot.

II. A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése

Az 1997. évi XXXI. törvény 39. § (3) bekezdése feladatként határozza meg a gyermekjóléti szolgálatoknak az észlelő és jelző rendszer működtetését. Ugyanezen törvény 17. § (1)-(3) bekezdése felsorolja azon szakembereket és azok feladatait, aki kapcsolódnak a gyermekvédelmi munkához. A jelzőrendszer tagjai kötelesek egymással együttműködni, és egymást kölcsönösen tájékoztatni a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése érdekében.

A gyermekvédelmi törvény változása a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer hiányosságait próbálja meg kiküszöbölni a fegyelmi felelősségre vonás kezdeményezésével. A gyámhivatal jelzi a kötelezettségszegést a fegyelmi jogkör gyakorlójánál, javasolja az eljárás megindítását.

A 2008-as adatokhoz képest négyszeresére nőtt azon családok száma, akiknél a rossz lakáskörülmény előfordul, valamint bizonytalan a család egzisztenciális helyzete. Egyre több a sokproblémás család. Továbbra is magas a szegénység, ami a szülők alacsony iskolai

végzettségéből, és a munkanélküliségből adódik elsősorban.

Egyre gyakoribbak, körülhatároltabbak a családon belüli erőszak különböző formái, valamint a gyermekek erőszakos magatartása is egyre alacsonyabb életkorban jelentkezik. Az észlelő és jelzőrendszer aktivitása az alapja a szolgálat eredményes működésének. A jelzőrendszerrel való kapcsolat kölcsönös, erős és egyre inkább eredményes.

III. A kialakult veszélyeztetettség kezelése, veszélyeztetettség megszüntetése

A veszélyeztetettség olyan magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. Ahhoz, hogy a veszélyeztetettség kezelését megkezdjenék, szükséges az okok feltárása.

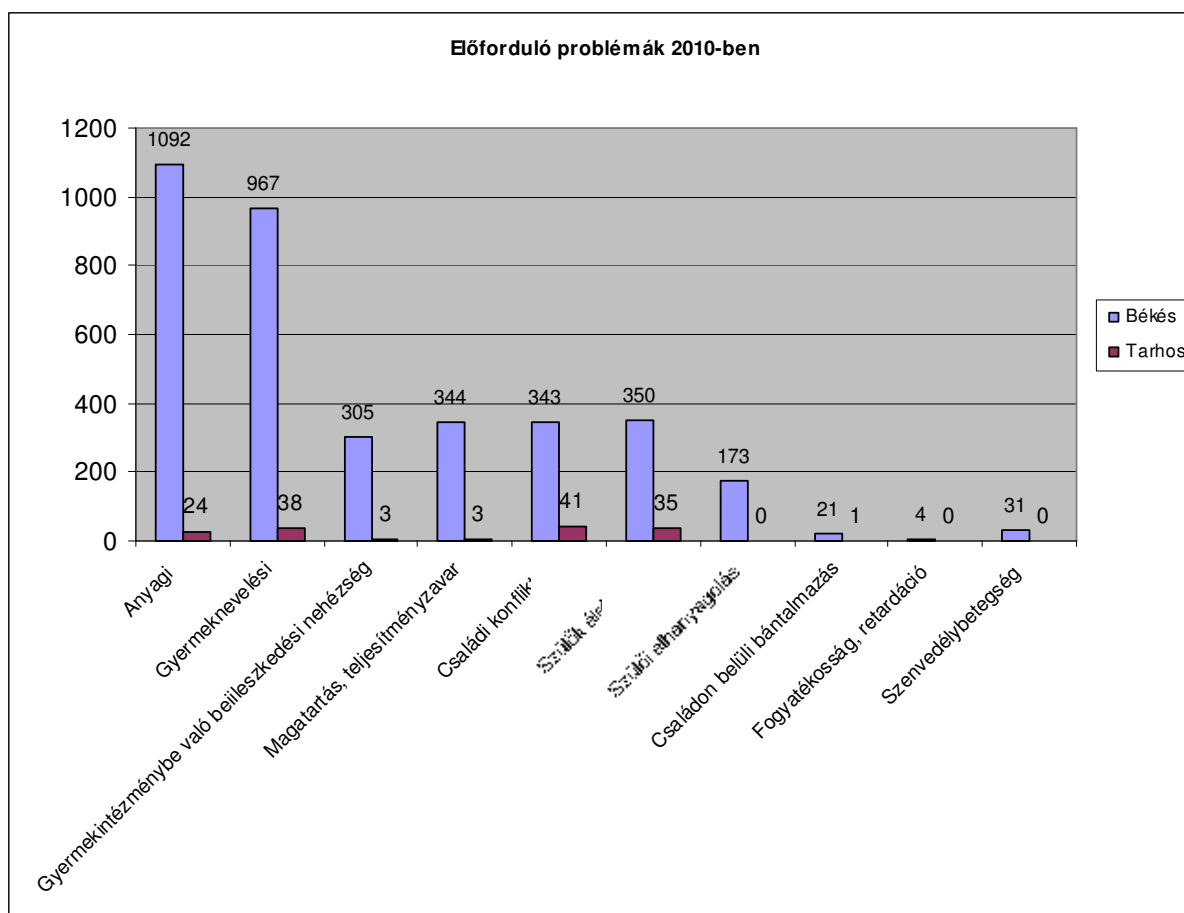
Békésen a szolgálat klienskörébe 2010-ben 305 gyermek tartozott, ebből 218 gyermek alapellátásban részesülő. Az alapellátásban gondozott gyermekek száma nőtt, ez köszönhető az önkéntes együttműködésnek és a családokkal végzett munka eredményességének. A védelembe vett gyermekek száma 52 fő. Csökkenést mutat az előző évihez képest, mely a család, a jelzőrendszer, a családgondozó együttműködésnek eredménye. Ideiglenes hatályú elhelyezésre 2 gyermek esetében került sor. Az átmeneti nevelésben lévő gyermekek száma 35 fő. A családból való kiemelés okai között a csavargás, az iskolakerülés és életvezetési problémák vagy más szociális és életvezetési krízis szerepel.

Tarhos községben az elmúlt évben jelentősen emelkedett a gondozásba vett családok száma. 2010-ben 15 gyermeket /9 család/ gondoztuk összesen. Alapellátásban 9 gyermek, védelembe véve 1, míg átmeneti nevelésben 5 gyermek van. Jelenleg a községben alapellátásba való gondozás eredményesnek mondható, a családok önkéntes részvételével, együttműködésével.

A védelembe vett és alapellátás keretében gondozott gyermekek veszélyeztetettségének oka mindkét településen elsősorban az iskolai tankötelezettség elmulasztása, illetve hiányos teljesítése, magatartási, beilleszkedési zavarok és az ezzel szorosan összefüggő szülői elhanyagolás. A 2009-es adatokhoz képest kétszeresére nőtt a családban előforduló szenvedélybetegségek száma, illetve sokszorosára nőtt az ezzel kapcsolatos szabálysértési eljárások miatti intézkedések száma is.

Szinte minden gondozásban álló család súlyos anyagi, megélhetési problémákkal is küzd, gyakran ezek a problémák családi konfliktusokhoz vezetnek és látens módon, családon belüli bántalmazás is előfordul.

Jelzett problémák /Békés/

Szolgálatunk azt tapasztalja, és a bemutatott számadatok is azt támasztják alá, hogy a hozzánk forduló problémák egyre gyakrabban összetettek, sokszínűek, bonyolultak és nagyon elmélyültek.

A 2010. évi problémák száma Békésen összesen 3.630 volt. Az észlelt problémák összetettebbek az előző évinél.

A táblázatból jól látható, hogy a Szolgálatot felkereső békési illetve tarhosi kliensek életvezetési nehézségei öt problémacsoport köré rendeződnek.

2009-ben a gyermeknevelési problémákkal fordultak hozzánk a legtöbben, 956 alkalommal. Emellett a családi konfliktus (373), életviteli (678) és anyagi (894) gondok mellett megjelent a magatartászavar, a beilleszkedési nehézség (55), a szülői elhanyagolás (77) és a szenvedélybetegség (42).

2010-ben már az **anyagi problémák (1092)** kerültek első helyre, majd a **gyermeknevelési gondok (967)**, szülői életvitel hatása (350), a magatartás és teljesítményzavar (344) és a családi konfliktus (343) volt jellemző.

A 2010-es év típusproblémája továbbra is a **gyermekes iskolai viselkedése, magatartása**. Nemcsak az **óráközi szünetekben**, hanem a **tanítási órákon** is egyre nagyobb problémát jelent a pedagógusok számára a gyermekek viselkedése, ami már sajnos egyre kisebb életkorban jelentkezik.

Családon belüli bántalmazással kapcsolatos problémák **40** /2009: 30/ esetben fordultak elő. Fizikai bántalmazás 3 /2009: 7/, lelki bántalmazás 36 /2009: 23/.

Szexuális bántalmazás kapcsán 1 ügyben indult vizsgálat.

Súlyos probléma a gyermekintézménybe történő **beilleszkedési nehézség** is, vagyis az **igazolt és igazolatlan hiányzások** magas száma. A törvényi szabályozás ellenére (50 óra igazolatlan hiányzás esetén védelembe vétel mellett az iskoláztatási támogatás felfüggesztése) még mindig igen sok diák próbálja magát kihúzni a tankötelezettség teljesítése alól. Egyre jellemzőbb, hogy az iskolák a magántanulói státusz megajánlásával próbálják megoldani ezt a gondot. Tapasztalatunk alapján az iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztése nem hat visszatartó erőként, különösen azon diákok esetében nem, akik már lassan betöltik a 18. életévüket.

Az elmúlt évben megjelenő probléma a **szülői elhanyagolás, a nem megfelelő életvitel**. Mindez szintén együtt jár a gyermeknevelési nehézségekkel, illetve a gyermekek tanulási és magatartászavaraival. A **családi konfliktusok** háttérben főként a kapcsolattartásos problémák jelennek meg a válófélben lévő szülőknél. A gyámhivatal felől, illetve szülői megkeresésre is **egyre több jelzés érkezik kapcsolattartási problémák, konfliktusok miatt**.

A kialakuló családi erőszak vesztese mindig a legsérülékenyebb családtag, legtöbbször a gyermek. Kiemelt figyelmet kell fordítani az iskolakerülő csavargó gyermekek viselkedése mögött meghúzódó okok feltárására, mert könnyen válhatnak maguk is bűnelkövetővé.

A **szabálysértés és a bűncselekmény** általában a fiatalkorúakra jellemző, de sajnos gyermekkorúak körében is előfordul. A szabálysértést, vagy bűncselekményt elkövetett gyermekek többsége a statisztika alapján nem a veszélyeztetettként nyilvántartottak közül kerülnek ki, de a gyerekek veszélyeztetéséhez családon belüli kapcsolati tényezők és a szülői magatartásformák is hozzájárulnak. Figyelmet érdemel az a megállapítás is, hogy az egyszülős családok illetve több gyermeket nevelő családok gyermekei követnek el több szabálysértést, bűncselekményt. Megállapítható, hogy a 2009. évhez képest a bűncselekmények száma tovább csökkent. Szabálysértések között továbbra is a lopás, a garázdaság, a csoportos garázdaság és a köztisztasági szabálysértés szerepel.

2010		Gyermekek száma			
		Nem volt gondozásban	Alapellátásban gondozták	Védelembe vétel keretében gondozták	Összesen
Szabálysértés elkövetése	Gyermekkorú	8	11	3	22
	Fiatalkorú	16	3	5	24
	Összesen	24	14	8	46
Bűncselekmény elkövetése	Gyermekkorú	1	0	0	1
	Fiatalkorú	9	2	1	12
	Összesen	10	2	1	13
Összesen		34	16	9	59

Békésen 2010-ben összesen 4894 alkalommal jártunk el. Legjellemzőbb az információnyújtás és a tanácsadás. A szülők egyre gyakrabban önkéntesen keresnek fel bennünket problémáikkal és igénylik az együttműködést. A családlátogatások továbbra sem maradnak el, és nagy az igény a segítő beszélgetésre is. Emelkedett a konfliktuskezelések száma. A családgondozók mediációs végzettsége igen nagy előnyt jelent a megoldások megtalálásában.

IV. A családba való visszahelyezés elősegítése

A gyámhivatal a gyermeket átmeneti nevelésbe veszi, ha a gyermek fejlődését családi környezete veszélyezteti és a veszélyeztetettség az alapellátás keretében nyújtott szolgáltatásokkal, valamint védelembe vétellel nem sikerült megoldani.

A Gyermekjóléti Szolgálat kötelezettsége a Gyámhatóság felkérésére részt venni az átmeneti nevelt gyermekek családi körülményeinek felülvizsgálataiban, az ilyen gyermekek családjának alapellátás keretében történő gondozásában.

2010-ben 35 átmeneti nevelt gyermek 17 családjával tartották a kapcsolatot a családgondozók. Tarhoson 1 család 5 gyermeke van átmeneti nevelésbe.

Ezeket a gyerekeket a gyámhivatal nevelőszülőknél, lakásotthonokban vagy gyermekotthonokban helyezi el.

A családgondozók segítő munkájának elsődleges célja, hogy a szülő gyermeknevelési körülménye javuljon, képes legyen az alapvető gondozási-nevelési feladatok ellátására. Hangsúlyozzuk a családi kapcsolatok ápolását, hogy ezáltal a gyermek visszakerülhessen vérszerinti családjába.

A tapasztalatunk az, hogy a családok anyagi és egyéb körülményei a gyerekek kiemelése után nem változnak pozitívan oly módon, hogy a gyermekek haza kerülhessenek. A tapasztalatok alapján, melyet a szakirodalom is alátámaszt, minél hosszabb idő telik el a családból való kiemelésről, annál nehezebb a visszaút.

Bízunk benne, hogy az átmeneti nevelésbe vételi esetek visszatartó erőként hatnak az itthon maradt, fokozottan veszélyeztetett gyermekek és szüleik számára.

Az intézmény gyermekjóléti tevékenységéhez kapcsolódó szolgáltatásai

Pszichológiai tanácsadás

A 2002-es évtől működik a pszichológiai szolgáltatás. 2010-ben a tanácsadáson részt vettek száma 58 fő. Összesen: 398 alkalommal vették igénybe a szolgáltatást.

A szolgáltatásról egyre többen tudnak, igénybe veszik, mivel a környezeti, szociális helyzet egyre több pszichés megbetegedést generál, így többen és többen igényelnek pszichológusi segítséget.

A szolgáltatást igénybe vevők köre: a Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ kliensei, az Átmeneti Szállók lakói, óvodás gyermekek, általános- és középiskolás tanulók, a város lakói.

Problémák: viselkedési zavarok, tanulási problémák, krízishelyzet, kezdődő neurózisok életvezetési problémák személyiségzavarok.

A segítség módjai: konzultáció, pszichológiai tanácsadás krízis tanácsadás, személyiségteszt kitöltése, csoportos foglalkozások, iskolai jelentés – konzultációs lehetőség.

Fejlesztő pedagógusi ellátás

2010-ben 9 fő, klienskörünkbe tartozó gyermek hiányzó képességeinek fejlesztésében nyújtott segítséget.

Családkonzultáció

2010-ben a családkonzultáció általi problémamegoldások száma nőtt a gyesről visszatérő kolléganő bekapcsolódásával.

A családkonzultáció **feladata** a családon belül előforduló együttélési, kapcsolati problémákban való segítségnyújtás.

Igénybevétel okai:

- megromlott párkapcsolat /válás, munkanélküliség, szenvedélybetegség, hozzátartozó elvesztése/
- gyermeknevelési problémák /serdülőkori krízis, magatartásprobléma/

Intézményünkben a szolgáltatások ingyenesek és önkéntesek.

A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ további szolgáltatásai közül főleg a **Támogató Szolgálat** tevékenysége terjed ki a gyermekekre. A tavalyi évben 5 fogyatékos gyermeket juttatunk el fejlesztésre és nappali ellátást nyújtó intézménybe /Napraforgó Gyógypedagógiai Központ Fejlesztő Iskola Nappali Intézmény, Vandhádi úti Speciális Szakiskola/ 11 gyermeket pedig logopédiai fejlesztésekre szállítottunk az óvodából és általános iskolából. Ezen kívül a hozzánk forduló fogyatékos gyermeket nevelő szülők gyermekeit segítjük orvosi vizsgálatokhoz eljuttatni /Szeged, Budapest/.

A jelzőrendszer tagjai által kitöltött kérdőívek és a beszámolók összefoglalása

Az elmúlt évhez viszonyítva a tanulók létszáma csökkent, így a hátrányos helyzetű gyermekek száma és a veszélyeztetett gyermekek száma is alacsonyabb az előző évihez képest.

Iskolai megoszlás (hátrányos, veszélyeztetett helyzetű gyermekek)

	Békési Kistérségi Általános Iskola				Farkas Gyula Közokt.int. Ált. Isk.	Farkas Gyula Közokt. Intézmény Békés	Szegedi Kis István Ref. Gimnázium és Ált Isk.	Farkas Gyula Közokt. Int. Gyógyped. Tagisk.
	Eötvös	Karacs	Dr. Hepp	Tarhos				
Tagintézmény								
Tanulók létszáma	304	401	578	31	58	312	447+554	29
- Alsó	144	178	277	24	24	-	233	-
- Felső	160	223	301	7	34	-	214	-
Hátrányos helyzetű	245	131	274	22	20	95	327	27
Veszélyeztetettek száma	103	-	25	-	30	40	15	18

A tanulók létszámához viszonyítva minden oktatási intézményben magas a hátrányos helyzetű tanulók aránya, amely jellemzően az alacsony jövedelemből, valamint a munkanélküliségből adódik. Ami szembetűnő változás, az a csonka családban való nevelkedés, ez a 2009-es évhez képest ötszörösére nőtt.

A jelzőrendszer tagjainak kapcsolata a gyermekjóléti szolgálattal

Mint minden évben, 2010-ben is nőtt a beérkezett jelzések száma. Ez a legtöbb esetben az igazolatlan hiányzásokra terjed ki, főleg szeptembertől, a törvényi változás hatályba lépésétől.

	Békési Kistérségi Általános Iskola				Farkas Gyula Közokt. Int. és Ált. Isk.	Farkas Gyula Közokt. Int.	Szegedi Kis István. Reform. Ált. Isk. és Gimnázium	Farkas Gyula Közokt. Int. Gyógyped.
	Eötvös	Karacs	Dr. Hepp	Tarhos				
Észlelt problémák száma	48	11	2	6	82	95	-	27
Jelzés a GYSZ felé	31	10	5	4	45	52	1	40
Esetmegbeszélésen való részvétel	16	1	-	2	8	5	2	2
Továbbirányítás	248	2	45	8	15	23	20	15

Elmondható, hogy az adatok alapján a tavalyi évhez viszonyítva a helyzet nagy mértékben változott. Duplájára nőtt a fejlesztő pedagógusok igénybevétele, valamint egyre több gyermeket kell nevelési tanácsadóba küldeni. Bár a magatartási problémákkal küzdő gyermekek száma nem nőtt, mégis több esetben válik szükségessé más szakember igénybevétele.

Megállapítható, hogy mind a pszichológus és a családkonzultáció, mint egy segítségnyújtási lehetőség teljes kihasználtsággal működik. Egyre jobban elfogadják a szülők, ha szükség van gyermeküknek vagy esetleg az egész családnak egy külső segítő szakemberre.

Az iskolák nemcsak a szakkörök és fejlesztések szervezésével segítik a gyermekek optimális fejlesztését, hanem aktívan kiveszik részüket a szabadidő hasznos eltöltésének szervezéséből is. Minden iskolának vannak kirándulásai, nyári táborai, kulturális- és sportrendezvényei.

Összességében az óvodáknál a problémák száma nem nőtt, általában az adatok stagnálnak.

Az összes óvodában jelenleg is 1 fő óvónő látja el az önként vállalt gyermekvédelmi feladatokat, szükség esetén fogadóórát is tart, de általában a szülők a gyermek pedagógusát keresik fel, ha valami problémájuk van. Az adatok alátámasztják, hogy az előző évhez képest nőtt azon családok száma, akiknél 3 vagy annál több kiskorú nevelkedik és ennél fogva alacsony jövedelemből élnek. Kiemelkedik jelenleg is a munkanélküliségből adódó hátrányos helyzet, ami tovább súlyosbítja a családok helyzetét. Nagyon sokan élnek a gyermek fejlődését nehezítő körülmények között, nélkülözésekkel küszködve.

Az óvodák szintén szerveznek a gyermekek és szülők számára különböző szabadidős programokat, ami elősegíti a szülő-gyermek és a szülő-pedagógus közötti viszony erősítését. Ilyenek a családi foglalkoztatók, kirándulások, bográcsozás, egészségünk nap, stb.

A bölcsődékben a létszám jelentősen nem nőtt. A 2010-es évben 12 főt jelöltek hátrányos helyzetűnek. Itt is megfigyelhető - mint eddig minden nevelési-oktatási intézményben - az elvált szülők számának növekedése.

A bölcsődékben ebben az évben egy esetben éltek jelzéssel a Gyermekjóléti Szolgálat felé. Kapcsolatot tartják a szülőkkel, beszoktatási időben meglátogatják a gyermeket az otthoni környezetében. A gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátása a vezető feladata. Az elmúlt évben nem tapasztaltak olyan helyzetet és körülményt, amely veszélyeztette volna a gyermeket, valamint más szakember segítségét sem kellett igénybe venni.

A védőnők beszámolójából kiderül, hogy az ellátottak száma a tavalyi évhez képest jelentősen nem változott. Azonban tapasztaljuk, hogy egyre több jelzést kapunk olyan esetekről, amikor a szülő szociálisan, környezetileg vagy egészségileg veszélyezteti a csecsemőt vagy kisgyermekét. A körzeti védőnőktől érkezett jelzések a következőkre terjedtek ki:

gyermekelhanyagolás, családon belüli bántalmazás /lelki/, szociális, egészségügyi veszélyeztetettség, anyagi problémák, lakáskörülmény.

A családgondozók minden gyermekorvossal rendszeres, kölcsönös kapcsolatot tartanak. Az írásbeli jelzések fontosak lennének a gyermek érdekében a hatékony segítségnyújtás és a hatósági intézkedések megtétele érdekében.

A rendőrség munkatársaival nagyon jó a kapcsolat, prevenciós munkánkban szívesen vesznek részt. Szolgálatunk folyamatos tájékoztatást kap a rendőrségtől azon ügyekről, melyekben kiskorú személyek érintve vagy feltételezhetően veszélyeztetve vannak. A kábítószer terjesztésével és fogyasztásával kapcsolatos adatok szerint a városban a növekedés a jellemző, ugyanis a 2009-es évben az ismertté vált 10 eset 21 esetre változott a 2010-es évben. A vizsgált időszakban 2 fő terjesztő került elfogásra a területen.

Megoldásként az aktív bűnmegelőzési, bűn prevenciók tevékenység folytatását, a mediáció jogi intézményének gyakoribb alkalmazását és a szórakozóhelyek komplex, nagyobb társhatósági együttműködéssel megvalósított ellenőrzését javasolják.

4. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések

Békés Város Jegyzője, mint I. fokú gyámhatóság hatáskörében 1 ügyintéző dolgozik.

Védelembe vétel

A védelembe vétel 2010. évi statisztikai adatait az alábbi táblázat tartalmazza.

	2010. év
Védelembe vétellel kapcsolatos eljárás lefolytatása (érintett gyermekek száma)	120
Védelembe vételi eljárás megszüntetése (érintett gyermekek száma)	55
Védelembe vétel megszüntetése (érintett gyermekek száma)	11
- nagykorúvá válás miatt	5
- átmeneti nevelésbe vétel elrendelése miatt	3
- eredményesség miatt	2
- illetékesség változása miatt	1
- pártfogói felügyelet alá kerülése miatt	0
Tárgyévben elrendelt védelembe vételek száma (érintett gyermekek)	30
Védelembe vett (2010. dec. 31.-én nyilvántartott) kiskorúak száma összesen, és a veszélyeztetettség fő okai:	56
- környezeti okból	31
- szülőnek felróható magatartási okból	16
- gyermeknek felróható magatartási okból	9
- gyermekkorú bántalmazása miatti	0
Gyermekjóléti szolgálat jelzése alapján védelembe vett	30
Más szerv jelzése alapján védelembe vett	0

Eredménytelen védelembe vétel

A Gyvt. 68. § (5) bekezdés b) pontja szerint a települési önkormányzat jegyzője értesíti az illetékes gyámhivatalt a szükséges intézkedések megtétele céljából, ha a védelembe vétel már 2 éve fennáll és a védelembe vétellel a gyermek veszélyeztetettségét nem sikerült megszüntetni. A törvény azzal próbál segíteni a gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszer egymásra épülésében, hogy kötelező jelleggel írja elő a 2 éve fennálló, sikertelen védelembe vétel esetén a gyámhivatal értesítését.

A gyámhivatalt továbbra is időkorlát nélkül értesíteni kell, ha a védelembe vétellel a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem lehet, és alaposan feltételezhető, hogy segítséggel sem biztosítható a gyermek családi környezetben történő megfelelő gondozása, nevelése.

A 2010. évben 8 család, és az ott nevelkedő 17 gyermek tekintetében került sor a gyámhivatal értesítésére, mert a két éve fennálló védelemben vétel sikertelennek mutatkozott. 1 család 1 gyermeke vonatkozásában volt szükség gyámhivatali eljárást kezdeményezni, mert alaposan feltételezhető volt, hogy segítséggel sem biztosítható a gyermek családi környezetben való gondozása, nevelése.

Családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása

Ha a gyermek veszélyeztetettsége elsősorban elhanyagolása miatt áll fenn, és a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy a családi pótlék célzott felhasználásával a gyermek fejlődése a családi környezetben biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője - a védelemben vétellel egyidejűleg vagy a gyermek védelemben vételének fennállása során - a családi pótlék gyermek után járó összegének legfeljebb 50%-a erejéig a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról határozhat.

A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása legfeljebb hat hónap időtartamra, a döntést követő második hónap első napjával kezdődően rendelhető el. A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása a feltételek fennállása esetén ismételten elrendelhető. A települési önkormányzat jegyzője a gyermek részére eseti gondnokot rendel ki.

A kirendelt eseti gondnok folyamatosan gondoskodik a családtámogatási folyószámlára átutalt családi pótléknak a gyermek szükségleteire történő felhasználásáról, így különösen ruházat, tanszer, élelmiszer, tápszer, gyógyszer, gyógyászati segédeszköz, tanulóbérlet és a gyermek korának megfelelő készségfejlesztő eszközök természetbeni biztosításáról. A kirendelt eseti gondnok az adott hónapra a családtámogatási folyószámlára átutalt családi pótlék felhasználásáról gyermekeként a következő hónap ötödik napjáig elszámol a települési önkormányzat jegyzőjének. A települési önkormányzat jegyzője a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásának indokoltságát szükség szerint, de legalább félévente felülvizsgálja.

2010-ben a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása 1 család esetében került alkalmazásra.

Ideiglenes hatályú elhelyezés

Az elmúlt évben 3 esetben került sor jegyzői hatáskörben ideiglenes hatályú elhelyezésre, mely összesen 3 kiskorút érintett. Az azonnali intézkedést két fő esetben szülői elhanyagolás tette indokolttá, egy fő esetben viszont a gyermek magatartásproblémái miatt vált szükségessé az ideiglenes hatályú elhelyezés.

Ideiglenes hatályú elhelyezések	2010.
Jegyzői hatáskörben elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezések száma	3
Érintett kiskorúak száma	3
Gyermekotthonban elhelyezett kiskorúak száma	1
Harmadik személynél elhelyezett kiskorúak száma	1
Nevelőszülőnél elhelyezett kiskorúak száma	1

2010. évi törvényi változások melyek a gyermekvédelmi rendszert érintik

Iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztése

Az iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztése az igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozások szankciójaként került bevezetésre, szabályai 2010. szeptember hó 16. napjától hatályosak. A korábban alkalmazott szabálysértési eljárás a gyermekek igazolatlan iskolai mulasztására nem jelentett megoldást, az igazolatlan órák számának csökkenését nem eredményezte. A jogalkotó a változás elérése érdekében a családi pótlékot nevelési és iskoláztatási támogatásra bontotta ketté, és a feltételek fennállása esetén az iskoláztatási támogatás összegét felügyelet alá vonja az igazolatlan órákért „cserébe”. A meglehetősen szigorú szabályok új feladatot adnak az iskolának és a gyámhatóságnak.

A közoktatási intézmény igazgatója köteles jelezni a védelembe vételi eljárás lefolytatására illetékes jegyzőnek, ha a gyermek igazolatlanul mulasztott kötelező tanórai foglalkozásainak száma az adott tanévben elérte a tízet. A jegyző ekkor végzést hoz, amelyben tájékoztatja az iskoláztatási támogatás jogosultját arról, hogy az adott tanévben igazolatlanul mulasztott ötvenedik kötelező tanórai foglalkozás után elrendeli az iskoláztatási támogatás teljes összege folyósításának felfüggesztését, valamint védelembe nem vett gyermek esetén -kötelezően - a gyermek védelembe vételét.

Itt szerepet kap a szülő odafigyelése is, hiszen ha a gyermekkel együtt közösen gondoskodnak arról, hogy a rendszeres iskolába járás megvalósuljon, akkor még megállítható a folyamat. Ha azonban az igazolatlan órák száma tovább gyarapodik, és az adott tanévben eléri az ötven órát, azt az intézmény igazgatója jelzi a jegyzőnek.

A jegyző a jelzés alapján az iskoláztatási támogatás felfüggesztése iránt, illetve védelembe nem vett gyermek esetén a gyermek védelembe vétele iránt hivatalból megindítja az eljárást, melynek kimenetele sem kétséges, mivel a hatályos jogi szabályozás alapján sem a védelembe vétel, sem a felfüggesztés nem mérlegelés kérdése.

A felfüggesztést elrendelő határozat tartalma két féleképpen alakulhat:

- ha a gyermek nem részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, az iskoláztatási támogatás összege a kincstárban megnyitott családtámogatási folyószámlára kerül utalásra,
- ha az iskoláztatási támogatást rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekekre tekintettel állapították meg, a felfüggesztés időtartama alatt az iskoláztatási támogatás teljes összegét természetbeni formában kell a gyermek számára nyújtani. Az iskoláztatási támogatás természetbeni formában történő nyújtását a jegyző által kirendelt eseti gondnok biztosítja, a *„családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása”* részénél leírtak szerint.

A jegyző az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének szükségességét hivatalból felülvizsgálja

- 3 tanítási hónapot magában foglaló időszakonként (azzal, hogy a felülvizsgálattal érintett időszak első napja a közoktatási intézmény igazgatójának 91/G. § (1) bekezdése szerinti jelzése kiállítását követő nap)
- a tanév lezárását követő 30 napon belül,
- ha a gyermek a másik szülő szülői felügyelete vagy gyámság alá kerül,
- ha a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát megállapították vagy megszüntették,
- illetékességváltozás esetén.

A határozattal elrendelt felfüggesztés megszüntetésre kerül, ha:

- a gyermek a felülvizsgálattal érintett időszakban kötelező tanórai foglalkozást igazolatlanul nem mulasztott,
- a gyermek tankötelezettsége megszűnt,
- a gyermek védelembe vételét családba fogadása, ideiglenes hatályú elhelyezése, nevelésbe vétele vagy szabadságvesztésének, javítóintézeti nevelésének elrendelése miatt meg kell szüntetni,
- a gyermek magántanuló lett.

A felfüggesztés megszüntetését követően a felfüggesztés időtartama alatt a családtámogatási folyószámlán összegyűlt iskoláztatási támogatás teljes összegét - a felfüggesztés időtartamával megegyező számú hónapra elosztva - havi részletekben, természetbeni formában kell a gyermek számára nyújtani.

2010-ben 2 esetben került sor az iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztésére. 1 gyermek esetében az első felülvizsgálat időpontjában megszüntetésre kerülhetett a folyósítás felfüggesztése, 1 gyermek esetében viszont a felfüggesztés fenntartásáról kellett dönteni

5. A városi gyámhivatal hatósági intézkedéseire, feladataira vonatkozó adatok

A gyermekek jogainak megvalósulása együttes cselekvést, együttes gondolkodást vár a gyermekvédelem valamennyi szereplőjétől: a gyermekekkel közvetlenül foglalkozó pedagógustól, gyámügyi szakembertől és gyermekjóléti szolgáltatótól egyaránt.

A városi gyámhivatalok széles feladat- és hatásköre a fenti célt szolgálja. Tevékenységének nagy részét a hatósági intézkedések alkotják, melyek súlyos beavatkozást jelentenek egy család életébe, ezért nagyon fontos a gyermekvédelmi jelzőrendszerrel, az illetékességi területhez tartozó települések jegyzőivel, valamint a gyermekjóléti szolgálatokkal való szoros együttműködés.

A Békés Városi Gyámhivatal illetékességi területéhez – a körzetközponti igazgatásnak megfelelően – Murony, Bélmegyer valamint Tarhos községek tartoznak. A feladatokat 3 ügyintéző látja el.

2010. évben is arra törekedtünk, hogy munkánkat a gyermekek, valamint a gondnokság alatt lévő személyek jogainak és érdekeinek megfelelően, az érvényben lévő jogszabályok tiszteletben tartásával végezzük, és megfeleljünk a velünk szemben támasztott szakmai és társadalmi elvárásoknak.

Gyermekvédelmi hatósági intézkedés keretében a gyámhivatal ideiglenes hatállyal elhelyezi a gyermeket, valamint dönt a más szerv által elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezés megszüntetéséről, megváltoztatásáról

Az ideiglenes hatályú elhelyezés a családok életébe való azonnali és súlyos beavatkozást jelent, amely együtt jár a gyermek(-ek) családból történő kiemelésével. Elrendelésére abban az esetben kerülhet sor, ha a gyermek felügyelet nélkül marad, vagy testi értelmi, erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti.

Az ideiglenes hatályú elhelyezést a feltételek fennállása esetén, mint a szakellátáshoz kapcsolódó intézkedést azonnali jellege miatt a jegyző, az ügyészség, a rendőrség, a bíróság valamint a büntetés-végrehajtási intézet parancsnoksága is elrendelheti, azonban ezen intézkedéséről értesíteni kell az illetékes gyámhivatalt.

Az elmúlt évben a gyámhivatalnak 2 esetben kellett elrendelnie ideiglenes hatályú elhelyezést, más szerv által elrendelt elhelyezésről 2 gyermek tekintetében kellett döntést hozni.

	Esetek száma	Érintett kiskorúak száma
A gyámhivatal által elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezések 2010-ben	2	2
a, külön élő másik szülőnél		-
b, harmadik személynél		2
c, nevelőszülőnél		-
d, gyermekotthonban		-
e, más bentlakásos intézményben		-
Az ideiglenes hatályú elhelyezést követő gyámhivatali döntések száma:	4	4
a, átmeneti nevelésbe vétel	2	2
b, eljárás megszüntetése védelembe vétel, vagy gyermekjóléti alapellátás kezdeményezésével	-	-
c, gyermekelhelyezés iránti perindítás	2	2

A gyámhivatal átmeneti vagy tartós nevelésbe veszi a gyermeket, illetve dönt az átmeneti vagy tartós nevelés megszüntetéséről

A gyámhivatal a gyermeket átmeneti nevelésbe veszi, amennyiben a gyermek fejlődését családi környezete veszélyezteti, és veszélyeztetettségét az alapellátás keretében biztosított szolgáltatásokkal, valamint a védelembe vétellel megszüntetni nem lehet, és a gyermek megfelelő gondozása családján belül nem biztosítható.

Az átmeneti nevelésbe vétel átmeneti jellegű hatósági intézkedés, és addig biztosítja a gyermek otthon nyújtó teljes körű ellátását, ameddig a család nem válik alkalmassá a gyermek(-ek) visszafogadására.

A tárgyévben átmeneti nevelésbe vett kiskorúak száma:	2
2010. december 31-én nyilvántartott átmeneti neveltek:	40
Tartós neveltek száma 2010. december 31-én:	0

A gyámhivatal elrendeli, illetve megszünteti az utógondozást, valamint az utógondozói ellátást

Az átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek speciális joga az utógondozáshoz való jog. Az utógondozás célja, hogy elősegítse a gyermek, illetve a fiatal felnőtt családi környezetébe való visszailleszkedését, önálló életének megkezdését. Az utógondozás időtartama legalább egy év.

Meghatározott feltételek esetén a gyermek továbbra is teljes körű ellátásban részesülhet, ennek érdekében továbbra is a nevelőszülő háztartásában, vagy a gyermekotthon, illetve utógondozó otthonában maradhat. Az utógondozói ellátást a fiatal felnőtt ha létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja, 21. életévének betöltéséig, ha nappali oktatás munkarendje szerint vagy felsőfokú iskola nappali tagozatán tanulmányokat folytat, illetve ha szociális bentlakásos intézménybe felvételét várja, 24. életévének betöltéséig kérheti.

Az átmeneti vagy tartós nevelésbe vétel nagykorúsággal történő megszűnése esetén a fiatal felnőtt saját jogon kérheti a fenti ellátási formákat, míg megszüntetés esetén a gyámhivatal – legalább 1 éves időtartamra – kötelezően elrendeli az utógondozást.

	Esetek száma:
Tárgyév folyamán elrendelt utógondozói esetek:	6
Tárgyév folyamán elrendelt utógondozói ellátások száma:	3
Megszűnt utógondozások száma:	0
Megszűnt utógondozói ellátások száma:	1

A városi gyámhivatal a gyermekek érdekében eljár az eredménytelen védelemből vételről szóló jegyzői értesítés alapján

Ha a szülő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével nem tudja, vagy nem akarja megszüntetni, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, akkor a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelemből veszi.

A települési önkormányzat jegyzője haladéktalanul értesíti a gyámhivatalt a szükséges intézkedések megtétele céljából, ha a védelemből vétel már két éve fennáll, és a védelemből vétellel a gyermek veszélyeztetettségét nem sikerült megszüntetni. A törvény azzal próbál segíteni a gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszer egymásra épülésében, hogy kötelező jelleggel írja elő a 2 éve fennálló, sikertelen védelemből vétel esetén a gyámhivatal értesítését. A gyámhivatalt továbbra is időkorlát nélkül értesíteni kell, ha a védelemből vétellel a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem lehet, és alaposan feltételezhető, hogy segítséggel sem biztosítható a gyermek családi környezetben történő megfelelő gondozása, nevelése.

2010-ben 9 család esetében érkezett jegyzői megkeresés két éve fennálló védelemből vételről, ami 17 gyermeket érintett, 1 gyermek vonatkozásában pedig arról érkezett tájékoztatás, hogy a védelemből vétellel a veszélyeztetettséget megszüntetni nem lehetett, és alaposan feltételezhető volt, hogy segítséggel sem biztosítható a gyermek családi környezetben történő megfelelő gondozása, nevelése. A lefolytatott eljárást követően közülük 2 gyermek átmeneti nevelésbe vételéről kellett döntést hozni.

Ha a gyámhivatal eljárása során azt állapítja meg, hogy a gyermek veszélyeztetettsége nem teszi szükségessé a hatáskörébe tartozó intézkedések megtételét, az előtte való eljárást megszünteti, egyúttal az ügyben keletkezett iratokat átteszi a jegyzőhöz. Az elmúlt év során 8 család esetében a gyámhivatali eljárás megszüntetésre került, az ott nevelkedő 16 gyermek esetében intézkedésre nem volt, az iratok áttételre kerültek a jegyzőhöz.

A gyámhivatal pénzügyi támogatásokkal kapcsolatosan otthonteremtési támogatást állapít meg

Az otthonteremtési támogatás célja, hogy normatív pénzügyi ellátásként az olyan családi háttérrel nem rendelkező fiatal felnőttet támogassa, aki legalább 3 évet eltöltött az intézményes ellátásban, és nem rendelkezik a jogszabály által megengedett mértéket meghaladó vagyonnal. Az otthonteremtési támogatást a fiatal felnőtt 24 éves koráig, illetve ha tanulói vagy hallgatói jogviszonyban áll, a tanulmányai befejezéséig, de legkésőbb 25. életévének betöltéséig veheti igénybe. A támogatás összegét a központi költségvetés terhére folyósítja az önkormányzat.

Otthonátogatási támogatás iránti kérelmek száma 2010-ben:	3
Otthonátogatási támogatásban részesült fiatal felnőttek száma:	1
Támogatásként kifizetett összeg:	1.402.000,- Ft

Dönt a gyermektartásdíj állam általi megelőlegezéséről

A gyámhivatal jogosult megelőlegezni a gyermektartásdíjat, amennyiben az arra kötelezett nem teljesít. A jogintézmény feltétele, hogy legyen egy jogerős és végrehajtható bírósági határozat, a behajtás átmenetileg lehetetlen legyen, és a gyermeket gondozó személy a gyermek gondozásáról ne legyen képes gondoskodni. A gyermektartásdíj összegének állam által történő megelőlegezése legfeljebb három évig tarthat és egy esetben újabb három évre továbbfolyósítható. A megelőlegezés ismételt elrendelése független az adók módjára történő behajtás eredményétől.

A jogintézmény jellegéből fakad, hogy a megelőlegezett összeget, annak kamataival együtt a kötelezett köteles megtéríteni az államnak. A tapasztalatok szerint a megelőlegezett összeg kötelezett által történő visszafizetésére csak nagyon kevés esetben kerül sor.

	Érintett gyermekek száma:
A tárgyév folyamán gyermektartásdíj megelőlegezése iránt indult eljárás:	10
Elutasított kérelmek száma:	1
Megelőlegezések száma:	7
Ebből ismételt megelőlegezés:	4
Megszűnt megelőlegezések száma:	12
2010. december 31-én megelőlegezésben részesültek száma:	63
Megelőlegezésre a tárgyév folyamán kifizetett összeg:	5.517.000 Forint

A gyámhivatal jogosult rendezni a gyermek családi jogállását

A házasságkötések számának csökkenő tendenciája maga után vonja, hogy egyre több gyermek születik házasságon kívül. Ezen gyermekek születési anyakönyvi kivonatába – amennyiben a születés előtt nem került sor apai elismerő nyilatkozat tételére – apa nem kerül bejegyzésre. A gyámhatóság feladata, hogy e gyermekek családi jogállása rendeződjön.

	Esetek száma
Kiskorúak száma, akik családi jogállása 2010-ben rendeződött:	18
Apai elismerések száma	15
Képzelt apa adatainak megállapítása	1
Apaság bírói megállapítása	2
Apaság vélelmének megdöntése iránti perindításhoz való hozzájárulások száma	8

A gyámhivatal hozzájárul a családba fogadáshoz, illetve felülvizsgálja a családba fogadást

Alakulhat úgy egy szülő életében, hogy egészségi állapota, indokolt távolléte vagy más családi ok miatt átmenetileg nem képes gondozni, nevelni gyermekét. Annak elkerülése

vége, hogy a gyermek kiemelésre kerüljön a családból, alkotta meg a jogalkotó a családba fogadás intézményét. Csak a szülői felügyeletet gyakorló szülő kérelme esetén van mód a jogintézmény alkalmazásának engedélyezésére, a gyámhivatalnak minden esetben kötelessége vizsgálni, hogy a családba fogadás a gyermek érdekében áll-e.

2010-ben családba fogadás iránti nem került kérelem előterjesztésére.

A városi gyámhivatal örökbefogadással kapcsolatos jogkörei

Az örökbefogadás célja, hogy az olyan kiskorúak családi nevelését biztosítsa, akiknek szülei nem élnek, vagy akiket szüleik megfelelően nevelni nem képesek. Az, hogy az örökbefogadás tekintetében államigazgatási eljárás keretében vizsgálják az örökbefogadó személy alkalmasságát, valamint az, hogy az örökbefogadó kérelmének elbírálása előtt a gyermeket a leendő örökbefogadó szülők gondozásába helyezik, garanciát jelentenek a gyermek számára, hogy a neki leginkább megfelelő családban élhessen, és nőhessen fel.

A 2010. évben a gyámhivatal nem nyilvánított gyermeket örökbe fogadhatóvá, örökbe fogadni szándékozó házaspár alkalmasságának megállapítására 2 esetben került sor, örökbefogadás engedélyezése tárgyában egy alkalommal került sor a döntéshozatalra.

A gyámhivatal vagyonkezeléssel kapcsolatos feladat- és hatáskörei

A cselekvőképtelen és a korlátozottan cselekvőképes személyek vagyoni érdekvédelme kiemelkedő jelentőségű, ugyanis ezen személyek vagy életkoruknál fogva (18 év alatt), vagy belátási képességük hiánya miatt nem képesek vagyoni jogosultságaikat megvédeni. Ezért érdekük azt kívánja meg elsősorban, hogy személyhez fűződő jogaik mellett vagyoni jogosultságaikat is védje az illetékes gyámhivatal. Ennek megfelelően a jogalkotó széles feladat és hatáskört telepített a gyámhivatalokhoz, amely segítséget nyújt ahhoz, hogy a gyermekek/gondnokoltak vagyonának alakulását a gyámhivatal nyomon követhesse, megakadályozva az esetleges visszaéléseket.

Eladással (megterheléssel) kapcsolatosan a; jóváhagyott ügyek száma:	Száma: 25
b; elutasított ügyek száma:	0
Nyilvántartott ingó- és ingatlantulajdonos a; kiskorúak	251
b; gondnokoltak	124

Kapcsolattartási ügyek

A kapcsolattartás célja, hogy a gyermek és a különélő szülő, valamint más, kapcsolattartásra jogosult hozzátartozó közötti családi kapcsolatot fenntartsa, továbbá az arra jogosult különélő szülő, illetve a kapcsolattartásra jogosult személyek a gyermek nevelését, fejlődését folyamatosan figyelemmel kísérik, tőlük telhetően elősegítik. A kapcsolattartás szabályozása megoszlik a bíróság és a gyámhivatal között, ám a kapcsolattartás végrehajtása minden esetben a gyámhivatal kompetenciájába tartozik. A kapcsolattartás szabályozása során a gyámhivatal minden esetben figyelembe veszi a gyermek életkorát, a másik szülőhöz – illetve más, kapcsolattartásra jogosult személyhez való viszonyát, és a tárgykörben releváns tényezőket.

Kapcsolattartási ügyekben a gyámhivatalnak törekednie kell arra, hogy a felek között egyezség jöjjön létre, ám ez csak nagyon ritkán sikerül.

A tárgyévben kezdeményezett kapcsolattartási ügyek száma:	48
---	----

A kapcsolattartást a gyámhivatal szabályozta:	44
Egyezséggel befejezett ügyek száma:	3
Alkalmazott végrehajtási cselekmények:	2

Gondnoksági ügyek

2010. december 31-én a Békés Városi Gyámhivatal illetékességi területén 164 személy állt cselekvőképességet érintő gondnokság alatt. Ahhoz, hogy valaki cselekvőképességet korlátozó vagy kizáró gondnokság alá kerüljön, minden esetben jogerős bírósági ítélet szükséges. A gondnokolt személy törvényes képviselőjét a gondnok látja el. Gondnokká a gondnokság alá helyezett által még cselekvőképes állapotában, közokiratban kijelölt, vagy a gondnokság alá helyezést követően megnevezett személyt, ha ez nem lehetséges, akkor elsősorban a vele együtt élő házastársát kell kirendelni. Ha ilyen nincs, vagy a házastárs kirendelése veszélyeztetné a gondnokság alatt álló érdekeit, a gyámhatóság gondnokul olyan személyt rendel ki, aki a gondnoki teendők ellátására az összes körülmény figyelembe vételével alkalmasnak mutatkozik. Ha ily módon gondnok nem rendelhető ki, a gondnokolt számára hivatásos gondnokot kell kirendelni. 60 személynél hivatásos gondnok látja el a gondnoki tisztséget, míg 104 személynél egyéb személy (hozzátartozó). Illetékességi területünkön három hivatásos gondnok tevékenykedik, megbízási szerződés alapján.

Gondnokság alatt állók száma összesen:	164
<i>a; kizáró gondnokság alatt álló személyek száma:</i>	72
<i>b; korlátozó gondnokság alatt lévő személyek:</i>	92
Hivatásos gondnok látja el a gondnokságot:	60
Egyéb gondnok látja el a gondnokságot:	104

6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai

A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központnál 2010. szeptember hó 21. napján - akkori megnevezése szerint - a Békés Megyei Közigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala helyszíni hatósági ellenőrzést tartott. A felügyeleti szerv az ellenőrzés alkalmával megállapította, hogy a gyermekjóléti szolgálat munkatársai mintaszerűen, a gyermekek érdekeit maximálisan szem előtt tartva végzik munkájukat, megfelelően ezzel a Gyvt. 38-39. §-ában foglaltaknak. Az ellenőrzés során a vizsgált iratanyagból megállapításra került, hogy a családgondozók számos információhoz jutnak a jelzőrendszer tagjaival kialakított, jól működő munkakapcsolatnak köszönhetően. Ezek birtokában megfelelő segítséget nyújtanak a családoknak a problémák megoldásához, a gyermekek egészséges (testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi) fejlődésének biztosításához, illetve a családtagok együttműködésének hiánya esetén - ezeket a tapasztalatokat is felhasználva – megalapozottan tehetnek és tesznek javaslatot más gyermekvédelmi intézkedés megtételéhez. *Az éves gyermekvédelmi tanácskozás megtartására került. A tárgyi és szakmai feltételek a jogszabályban foglaltaknak megfelelően, a felügyeleti szerv jogsértést nem tárt fel.*

A Békéscsabai Kistérségi Életfa Szociális Szolgáltató Központ megyei módszertani feladatit ellátó intézmény munkatársa a Békés Megyei Közigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatalának felkérésére 2010. szeptember hó 21. napján ellenőrzést tartott Békés város és Tarhos község gyermekjóléti szolgáltatói tevékenységét illetően. *„Összegezve az ellenőrzés tapasztalatait elmondható, hogy a képesítési feltételeknek a munkatársak végzettsége megfelel. Az áttekintett iratanyagokkal kapcsolatosan elmondható, hogy a családgondozók az*

eseteket jól végzik, az adminisztráció alapos, részletes munkát tükröz.” Pozitívumként kiemelésre került, hogy a szolgálat nagy hangsúlyt fektet a szabadidős programokra, prevenciós feladatokra, nagy örömet szerezve ezzel a hátrányos helyzetű gyermekeknek.

Akkori nevén a Dél-alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala - 2010. szeptember hó 1-től a Békés Megyei Közigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala - sem a Békés Városi Gyámhivatalnál, sem a települési önkormányzat jegyzője mint I. fokú gyámhatóságnál nem végzett átfogó vizsgálatot.

Célvizsgálat a jegyzői gyámhatóság tekintetében a családi pótlék és az óvodáztatási támogatás természetben történő nyújtása tekintetében folyt, amelyek részünkről adatszolgáltatási kötelezettségre terjedt ki.

A Nemzeti Erőforrás Minisztérium Gyermek- és Ifjúságvédelmi Főosztálya vizsgálatot folytatott az átmeneti és tartós nevelésbe vett gyermekek által okozott károk megtérítésével kapcsolatos gyámhivatali döntések tekintetében, a 2009. augusztus hó 1. napjától 2010. július hó 1. napjáig tartó időszakra vonatkozóan. A Minisztérium álláspontja alapján a károkozó felelősségét, a kártérítés jogalapját és az összegszerűséget kizárólag bíróság jogosult megállapítani, erre a gyámhivatalnak a hatályos jogszabályok alapján nincs lehetősége.

A fenti időszak alatt a gyermekek által okozott károk megtérítésének tárgyában hozott döntéseket - amely gyámhivatalunk vonatkozásában két határozatot jelentett – a Szociális és Gyámhivatalnak meg kellett semmisítenie.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján

A gyermekek védelme vonatkozásában a jövőre vonatkozó céloknak, elképzeléseknek arra kell irányulniuk, hogy a város megfelelő környezeti feltételeket jelentsen a felnövekvő fiatal korosztály számára, ahol otthonosan érzik magukat, ahol kiszámíthatóak az életviszonyaik, ahol problémák esetén szakértő segítséget találnak azok megoldásához, és ahol felkészülhetnek a felelősen élő és cselekvő magyar állampolgárként való felnőtt életükre.

A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ Gyermekjóléti Szolgálat a 2010. évben a Gyermekjóléti konferencián a jelzőrendszer tagjaival együtt az alábbi területeken lát szükségesnek stratégiai beavatkozást a gyermekek helyzetének javítása érdekében.

1. Az iskolai igazolatlan hiányzásokat megszüntető programok megvalósítása az egységes szakmai elvek mentén való együttműködés során

Cél: a tankötelezettség teljesítésének elősegítése

2. A gyermekeket és fiatalokat körülvevő, devianciához vezető rizikófaktorok monitorozása

Cél: komplex és hatékony megoldások keresése a családi ártalmak csökkentésére a magatartás és viselkedészavaros gyermekek iskolai közösségbe való beilleszkedése érdekében.

3. Egészségmegőrző és szabadidős programok szervezése a Gyermekjóléti Szolgálat hagyományainak megfelelően

Cél: Hátrányokkal küzdő gyermekek és családok bevonása a programokba, amelyek kompenzálják a hátrányaikat, növelik az iskolai esélyeket és a megfelelő társadalmi minták elsajátítását segítik.

4. Egyéb, speciális szolgáltatások nyújtása a gyermekjólét biztosítása érdekében

Cél: speciális módszerek alkalmazása, a szorosabb, összehangolt együttműködés a jelzőrendszer tagjaival - a munka hatékonyságának növelése.

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása

Békés Város Képviselő-testülete a 265/2003. (XII. 18.) számú határozatával fogadta el Békés Város Bűnmegelőzési Konceptióját. A határozat értelmében évente kerül meghatározásra a koncepció alapján megfogalmazott tárgyévi Bűnmegelőzési Program.

A gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai, illetve a Városi Gyámhivatal és a Városi Rendőrkapitányság között az együttműködés megfelelő.

A koncepcióban a gyermek- és ifjúságvédelem területének kiemelt része a **prevenció**. A **DADA programot** a Városi Rendőrkapitányság a helyi Polgárőrséggel közösen, folyamatosan végezte. Tájékoztató, ismertető tevékenységük során az általános és középiskolákban tartottak előadásokat. A felvilágosító tevékenység megjelent a XII. Madzagfalvi Napokon is.

A kábítószer és alkoholfogyasztás megelőzése, visszaszorítása, bűnelkövetővé válás megelőzése során megfogalmazott felvilágosító munka során jelentettük meg a „Drogmentes hely” szórakozóhelyek „hirdetéseit” a Városházi Krónikában. Az elmúlt években egyre inkább megfigyelhető a kábítószer-fogyasztással kapcsolatba hozható bűnelkövetővé válás megjelenése. Az előző évek tapasztalatai, szakemberek véleményei továbbra is érvényesek, miszerint az áldozatvédelem, áldozattá válás megelőzése mellett továbbra is nagy hangsúlyt szükséges fektetni a drogokkal kapcsolatos bűnelkövetővé válás megakadályozására.

„AZ ISKOLA RENDŐRE” program az általános iskolai oktatásra épült, elősegítve a rendőrség által a gyermekek felé irányuló bűn-és baleset-megelőzési tevékenységet. A kijelölt „iskolarendőr” folyamatosan kapcsolatban állt az oktatási intézmények vezetőivel.

A bűnmegelőzés területén megfogalmazott, gyermekeket, városi ifjúságot megcélzó akciók, programok elősegítették a gyermekvédelmi munka hatékonyságát a 2010. évben.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek együttműködése

Városunkban 142 civil szervezet működik. Igyekszünk kapcsolatot létesíteni közülük azokkal, amelyek tevékenysége a gyermekek védelméhez, szabadidejük hasznos eltöltésének előmozdításához segítséget nyújthat.

A gyermek- és ifjúságvédelem területén kiemelten fontos a prevenció. A DADA programot a Városi Rendőrkapitánysággal és a helyi Polgárőrséggel közösen folytatni szükséges.

A Mentálhigiénés Egyesület hathatós közreműködésével újjászerveződött Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF) munkája nagy segítséget nyújt a kábítószer és alkoholfogyasztás visszaszorításában. Ennek érdekében fontos, hogy a szabadidő helyes eltöltésére vonatkozóan a fiatalok által is elfogadott, életkorukhoz és igényeikhez igazodó programok kerüljenek

megszervezésre. Mindehhez a városunkban tevékenykedő ifjúsági- és sportreferens nyújt segítséget.

A Békés Városi Szociális Szolgáltató Központ vállalja az iskolai, védőnői és kortárs szinteken szerveződő programok koordinálását.

A 2010-es év értékeléseként megállapítható, hogy az önkormányzat az intézményei útján mindent megtesz a gyermekek jólétének biztosításáért, a törvényes feltételeket betartva igyekszik maximálisan a gyermekek érdekeit szem előtt tartva végezni a hétköznapi nem könnyű, de megtisztelő feladatát.

Békés, 2011. május 16.

Tárnok Lászlóné
jegyző